

Toekomstbestendig Rozendaal

Bewonersbijeenkomst

11-06-2026

Agenda

- Opening en welkom
Burgemeester Ingrid Timmer
- Toelichting onderzoek en financiële situatie
Robin Koster & Wethouder Willemse
- Toelichting raadsadvies
Wethouder Gert-Jan Willemse
- Vervolgproces
Ingrid Timmer
- *Na elk agendapunt gelegenheid voor vragen*

Toelichting onderzoek en Financiële situatie

door Robin Koster (Movement) en wethouder Gert-Jan Willemse

- **Onze opdracht**
- **Onderzoeksmethodiek**
- **Tijdlijn**
- **Financiële situatie (door wethouder Gert-Jan Willemse)**
- **Toekomstbeelden**

Opdracht, methodiek en tijdlijn

door Robin Koster (Movement)

Hoe kan de gemeente Rozendaal in de komende tien jaar financieel en organisatorisch sterk blijven?

- Kleine, unieke gemeente
- Maar er zijn kwetsbaarheden: financiële tekorten, uitvoeringskracht en continuïteit onder druk, moeite met voldoen aan wettelijke taken
- Uitgangspunt zelfstandig blijven, ontwikkelen meerdere toekomstbeelden
- O.b.v. objectieve gegevens, analyses, inzichten uit de praktijk en participatie
- Eindrapport spreekt geen voorkeur uit, dat is een politieke keuze

- Bureaustudie huidige situatie en verdiepende ambtelijke werksessies
- Verkenning externe trends en ontwikkelingen
- Benchmark (Renswoude (6.000/80), Scherpenzeel (11.000/100) en Schiermonnikoog (900/35))
- Diepte-interviews (buur)gemeenten Arnhem/Renkum/Rheden, provincie Gelderland en K80
- Doorlichting begroting en analyse bijsturingsruimte (bezuinigen en inkomsten)
- Inwonersconsultatie (vragenlijst en dorpsatelier)
- Analyse sociaal domein in eigen uitvoering (Berenschot)

DECEMBER 2025

Uitvraag

Uitvraag door het college van gemeente Rozendaal voor de opdracht 'Ondersteuning traject meerjarige financiële opgave.'

JANUARI 2026

Start opdracht

De opdracht is van start gegaan.

FEBRUARI 2026

Inhoudelijke verkenning

Start inhoudelijke verkenning: bureaustudie huidige situatie, benchmarkanalyse, verkenning externe trends en ontwikkelingen en ambtelijke werksessies.

27 februari 2026

Diepte-interview met gemeente Renkum.

MAART 2026

3 maart 2026

Diepte-interview met gemeente Rheden.

5 maart 2026

Diepte-interviews met Renswoude en Scherpenzeel.

**10 maart 2026
Eerste raadmoment**

Bespreking tussentijdse resultaten, waaronder opbrengsten uit de gesprekken met (buur)gemeenten Rheden en Renkum. Ook zijn externe trends en ontwikkelingen besproken en is hierover input opgehaald bij de raad.

12 maart 2026

Diepte-interview met Schiermonnikoog.

APRIL 2026

**19 maart t/m 7 april 2026
Inwonersparticipatie**

Inwoners konden deelnemen aan een vragenlijst.

9 april 2026

Diepte-interview met provincie Gelderland.

14 april 2026

Diepte-interview met gemeente Arnhem

**14 april 2026
Dorpsatelier**

Inwonersbijeenkomst in de vorm van een dorpsatelier.

16 april 2026

Diepte-interview met K80.

30 april 2026

Gemeente Rheden stuurt de brief.

**Medio april 2026
Analyse sociaal domein**

Analyse van het sociaal domein in eigen uitvoering door Berenschot.

MEI 2026

Medio mei 2026

Totstandkoming toekomstbeelden

Tijdslijn

Financiële situatie

door wethouder Gert-Jan Willemse

De financiële opgave groeit tot ruim €700.000 in 2030

- Structurele begrotingstekort in 2027 is nu begroot op € 225.217.
- De autonome ontwikkelingen leiden richting 2030 tot € 493.141 aan extra structurele lasten per jaar, wat resulteert in een totale begrootte financiële opgave van €701.161 in 2030.
- Tekorten worden voorlopig opgevangen met een combinatie van bezuinigingen, lastenverzwaring en inzet van reserves.

De financiële opgave is geen tijdelijk tekort dat met één maatregel kan worden opgelost. Het gaat om een meerjarige opgave, die doorwerkt in de komende jaren en om blijvende keuzes vraagt.

	2027	2028	2029	2030
	Toenemende structurele financiële opgave			
Structurele opgave uit programmabegroting	€ 225.217	€ 263.976	€ 208.020	€ 208.020*
Autonome ontwikkelingen	€ 352.248	€ 344.948	€ 399.948	€ 493.141
Totaal meerjarige financiële opgave	€ 577.465	€ 608.924	€ 607.968	€ 701.161

Autonome ontwikkelingen (niet uitputtend):

- Kosten taakuitoefening sociaal domein
- Omgevingswet
- Veiligheid en (digitale) weerbaarheid
- Juridische capaciteit

**Geëxtrapoleerd*

- **Wat?** De samenwerking met gemeente Rheden verandert, afspraken worden herzien
- **Waarom?** Evaluatie DVO & voorgenomen herindeling Brummen-Rheden & focus op eigen financiën
- **Gevolg?** Hogere kosten (*mogelijk een verdubbeling*) Sociaal Domein en onzekerheid voortbestaan samenwerking vanaf 2028
- **Zelf doen?** Berenschot laat zien dat het zelf organiseren van het sociaal domein leidt tot structurele uitvoeringskosten van € 860.000 tot € 1.196.000 per jaar, een eenmalige investering van € 330.000 tot € 905.000 en een voorbereidingstijd van 9 tot 18 maanden.

- Voor 2026 brengen wij een bedrag voor apparaatskosten van 434.000 in rekening. Als de aannames van de korting niet juist blijken te zijn dan dient u rekening te houden met maximaal een verdubbeling van apparaatskosten vanaf 2027.
- Algemene voorzieningen brengen wij nog gefragmenteerd in rekening. U heeft een berekening ontvangen wat het effect zou zijn als wij een berekening naar rato van het aantal inwoners aan Rozendaal door zouden rekenen voor alle algemene voorzieningen. Dit komt uit op een bijdrage van 490.000 per jaar. Wij voegen hieraan toe dat de regionale ontwikkelingen en afspraken rondom beschermd wonen en beschermd thuis betekenen dat het onderdeel beschermd wonen en beschermd thuis een waarde voor Rozendaal heeft van 173.000. Onze inzet voor dit thema is gelimiteerd tot dit bedrag, zodat u voor dit thema de inkomsten kan matchen met de kosten die wij in rekening brengen.

Samenwerking 2028 e.v. onzeker

Afhankelijk van uw besluit over uw toekomst en de besluiten in de raden van Brummen en Rheden over de opdracht 'opstellen herindelingsontwerp' en de voorgenomen startdatum van de nieuwe gemeente, willen wij met u graag het gesprek voortzetten. In het gesprek met Movement hebben wij ons toekomstbeeld neergezet. Wij vragen u dit ook te doen. Wij geven u mee rekening te houden met het scenario dat Brummen-Rheden de DVO wenst af te bouwen.

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Rheden,

Carol van Eert,
burgemeester.

Bezuinigen, bijsturen en inkomsten verhogen bieden geen sluitend perspectief

- De begroting is de afgelopen jaren al versoberd en de resterende beleidsruimte is zeer beperkt.
- Vanaf 2027 kan tot en met 2030 jaarlijks € 155.999 realistisch worden bezuinigd = **onvoldoende**
- Een OZB-verhoging op basis van artikel 12 (Financiële verhoudingswet) levert structureel € 200.000 extra per jaar op. Dit staat naast de optie om het OZB-tarief van Rheden al per 2027 als uitgangspunt te nemen = **samen 50% verhoging**.
- Hogere leges en geen gratis huwelijken meer: € 7.500 extra inkomsten per jaar.

Conclusie: geen financieel sluitend perspectief.

	2027	2028	2029	2030		2027	2028	2029	2030
	Toenemende structurele financiële opgave					Bijsturingsopties			
Structurele opgave uit programmabegroting	€ 225.217	€ 263.976	€ 208.020	€ 208.020*	Bezuinigingen	€ 155.999	€ 155.999	€ 155.999	€ 155.999
Autonome ontwikkelingen	€ 352.248	€ 344.948	€ 399.948	€ 493.141	Inkomsten maximaal verhogen	€ 307.500	€ 287.500	€ 267.500	€ 247.500
Totaal meerjarige financiële opgave	€ 577.465	€ 608.924	€ 607.968	€ 701.161	Totaal meerjarige bijsturingsopties	€ 463.499	€ 443.499	€ 423.499	€ 403.499

**Zijn er vragen over het onderzoek en de
financiële situatie?**

Toekomstbeelden

door Robin Koster (Movement) en wethouder Gert-Jan Willemse

Toekomstbeeld I: zelfstandig blijven op eigen kracht

In dit toekomstbeeld blijft Rozendaal bestuurlijk zelfstandig en kiest de gemeente ervoor om taken die nu in een samenwerking of uitbesteding zijn georganiseerd, zoveel mogelijk zelf uit te voeren, waaronder de taken binnen het sociaal domein.

Toekomstbeeld II: bestuurlijke zelfstandigheid met vergaande structurele samenwerking

In dit toekomstbeeld is er behoud van bestuurlijke zelfstandigheid, gecombineerd met een sterkere en meer structurele samenwerking in de uitvoering, bijvoorbeeld via een centrumregeling of vergelijkbare constructie.

Toekomstbeeld III: herindeling onder voorwaarden

In dit toekomstbeeld gaat Rozendaal niet langer als zelfstandige gemeente verder, maar wordt onderdeel van een grotere gemeente met één bestuur en één ambtelijke organisatie.

Beoordelingskader

Voor de beoordeling van de toekomstbeelden worden deze langs de volgende beoordelingselementen gelegd:

Financiële kracht

Structureel gezond meerjarenperspectief

Organisatie- en uitvoeringskracht

Voldoende capaciteit, competenties en uitvoeringsvermogen

Tijdigheid

Realisatie binnen een aanvaardbare termijn en tijdig zetten van benodigde stappen

Sturingskracht

Heldere keuzes, bestuurlijke grip, duidelijke verantwoordelijkheden en bijsturingsvermogen

Behoud van dienstverlening en voorzieningen

Behoud van toegankelijke, passende en kwalitatief goede dienstverlening en voorzieningen

Aansluiting bij de mening van inwoners

Aansluiting bij wensen, zorgen en verwachtingen van inwoners

Toekomstbeeld I: zelfstandig blijven *wethouder Willemse*

Bestuurlijk zelfstandig, zoveel mogelijk zelf uitvoeren waaronder sociaal domein per 1-1-2028

Meerjarige financiële opgave	2027	2028	2029	2030	2036
Uit huidige programmabegroting (tekort)	€ 225.217	€ 263.976	€ 208.020	€ 208.020*	€ 208.020*
Autonome ontwikkelingen (exclusief herziening afspraken Rheden)	€ 352.248	€ 144.948	€ 144.948	€ 183.141	€ 306.391
Sociaal Domein inbesteden (saldo t.o.v. uitbesteden 2025; ondergrens bandbreedte)	€ 330.000	€ 458.000	€ 458.000	€ 458.000	€ 458.000
Totaal meerjarige financiële opgave	€ 907.465	€ 866.924	€ 810.968	€ 849.161	€ 972.411
Meerjarige bijsturingsopties	2027	2028	2029	2030	2036
Doorrekening bezuinigingen	€ 155.999	€ 155.999	€ 155.999	€ 155.999	€ 155.999
Inkomsten maximaal verhoogd**	€ 307.500	€ 287.500	€ 267.500	€ 247.500	€ 207.500
Totaal meerjarige bijsturingsopties	€ 463.499	€ 443.499	€ 423.499	€ 403.499	€ 363.499
Totaal tekort (saldo financiële opgave -/- bijsturingsopties)	€ 443.966	€ 423.425	€ 387.469	€ 445.662	€ 608.912

Meerkosten en meeropbrengsten t.o.v. begroting 2026; meerkosten zijn minimaal ingeschat, meeropbrengsten zijn maximaal meegenomen

* Geëxtrapoleerd ** OZB-tarief circa 1,5 maal huidig niveau (m.a.w. OZB-stijging van ongeveer 50%)

- **Rozendaal blijft formeel bestuurlijk zelfstandig**
Gemeenteraad en college blijven bestaan
- **Uitvoering, beleidsvoorbereiding en bedrijfsvoering worden grotendeels belegd bij Rheden**
Rheden voert taken structureel uit, op de Rhedense manier
- **Vraagt om vergaande afspraken**
Brede taakovername, volledige beleidsharmonisatie en ruim mandaat voor Rheden zijn noodzakelijk
- **Lokale sturing wordt sterk beperkt**
De Rozendaalse raad houdt vooral een zienswijzenrol op onderdelen
- **Versterkt continuïteit, maar biedt geen snelle oplossing**
Uitvoeringsrisico's nemen af, maar de afhankelijkheid van een andere gemeente neemt sterk toe
- **Op korte termijn weinig haalbaar**
Een centrumregeling met Rheden is de komende jaren onzeker door de voorgenomen herindeling met Brummen
- **Kernbeeld**
Bestuurlijke zelfstandigheid blijft op papier behouden, maar in de praktijk blijft weinig eigen beleidsruimte over

- **Rozendaal gaat niet langer zelfstandig verder**
De gemeente wordt onderdeel van een grotere gemeente met één bestuur en één ambtelijke organisatie
- **Opgave wordt breder gedragen**
Taken, expertise, capaciteit en dienstverlening worden ondergebracht in een grotere bestuurlijke en organisatorische eenheid
- **Timing biedt nu nog invloed**
Omdat de herindeling Rheden-Brummen nog in voorbereiding is, kan Rozendaal voorwaarden, lokale belangen en overgangsafspraken aan de voorkant inbrengen
- **Vraagt om zorgvuldige borging van lokale kwaliteiten**
Nabijheid, lokale identiteit, betrokkenheid van inwoners en zichtbare invloed moeten vooraf goed worden vastgelegd
- **Kernbeeld**
Herindeling beëindigt de bestuurlijke zelfstandigheid, maar biedt meer perspectief op duurzame uitvoeringskracht, financiële draagkracht en continuïteit van dienstverlening

Zijn er vragen over de toekomstbeelden?

Raadsadvies van college

We kunnen niet zelfstandig verder

- Zelfstandige voortbestaan van de gemeente Rozendaal is niet langer een realistisch toekomstperspectief
- Opstarten gedegen verkenning op basis van Toekomstbeeld III: herindeling onder voorwaarden

Waarom zelfstandigheid niet realistisch?

- Voorzieningenniveau en dienstverlening op peil houden
- Toenemende kosten en te weinig financiële mogelijkheden
- Organisatie onder te hoge druk
- Veranderende positie in de regionale samenwerking

Waarom herindeling?

- De andere toekomstbeelden waren niet realistisch of wenselijk vanwege kosten en boden te weinig zekerheid op belangrijke aspecten zoals invloed in bestuurlijke beslissingen
- Schaalvergroting biedt de kans op behoud niveau van voorzieningen en dienstverlening, door minder kwetsbaarheid en meer efficiëntie

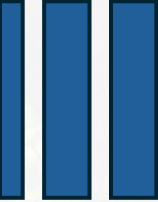

Raadsadvies: starten gedegen verkenning

- Zorgvuldige weging van relevante factoren voor het definitieve besluit over het toekomstbeeld
- Inzicht voor de raad in factoren zoals:
 - Kansen
 - Voorwaarden
 - Risico's
 - Financiën
 - Gedachtes bij de inwoners

Het college ziet aansluiting bij Rheden en Brummen als meest voor de hand liggende toekomstbeeld.

Proces

- 30 juni commissievergadering
- 7 juli raadsbesluit over herindelen en opstart gedegen verkenning
- Eind september besluit raad over toekomst Rozendaal
- *1 januari 2030 herindeling in gekozen scenario*

Vragen

